

Тема уроку: Рух Опору та його течії

Стікер 5. Польський рух Опору

ДЖЕРЕЛО 1.

Як зазначають польські джерела, причиною створення 27 Волинської Дивізії Піхоти Армії Крайової (27 ВДП АК) була реакція на наростаюче протистояння між українцями та поляками на Волині в 1943 році. 20 липня 1943 р. комендант Волинського округу АК видає наказ, метою якого є створення партизанських загонів поляків для захисту польського населення від українців (УПА). [...] В той час на Волині діяло багато загонів самооборони [...], які в сумі охороняли біля 100 сіл та містечок. Діяльність тих 9 загонів та самооборони полягала в обороні польських сіл від УПА, а також в створенні та нагромадженні запасів зброї та амуніції. [...] 6 січня 1944 року комендант Волинського округу АК видає наказ про концентрацію сил АК в західній частині Волині. [...] Частина членів самооборони не вирушила в місце призначення з приводу постійної загрози їхній місцевості зі сторони УПА. На місце не прийшли також бійці з території, де вже точилися фронтові бої. Також було надіслано з Варшави диверсійно-саперську групу в кількості 20 чоловік. В рамках дивізії утворено 2 полки: "Gromada", в околицях Ковеля та "Ospowa" в околицях Володимир-Волинського [...]. На півночі «сусідами» були сильні відділи УПА. В період січень-березень 1944 року проведено 16 боїв з загонами УПА, в тому числі спільно із червоними партизанами Вершигори. Також були сутички з німцями. 15 січня 1944 року починається акція «Буря» на Волині, спрямована на боротьбу проти вермахту.

[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://goo.gl/fdGPaE>.

ДЖЕРЕЛО 2.

Вступ Червоної Армії на Західну Україну змусив активізуватися польську сторону. На другий же день після переходу радянськими військами старого польського кордону (4 січня 1944 р., у районі Сарн) польський еміграційний уряд у Лондоні видав декларацію про суверенність і непорушність земель польської держави. У відповідь уряд СРСР 11 січня заявив, що визнає як польсько-радянський кордон лінію Керзона. Польський комітет національного визволення – утворений у радянському тилу “кишеньковий” комуністичний уряд Польщі – підтримав таку розв’язку питання. Розуміючи недостатність дипломатичних демаршів, лондонський уряд разом з польським підпіллям у Західній Україні, Західній Білорусії і Литві готувалися до ведення політики доконаних фактів. Польська АК у момент на зближення лінії фронту до Галичини розгорнула операцію “Burza” (“Буря”). Мобільні загони поляків атакували відступаючі німецькі частини, руйнували комунікації знищували поїзди для евакуації. Під час наступу на Львів загони АК брали участь у військових діях разом з радянськими військами. Керівництво польського націоналістичного підпілля розраховувало, що радянська сторона потрактує його як союзника і, тим самим, якби визнає польський характер краю. Але ці надії виявилися марними: після захоплення Львова і керівництво, і рядовий склад АК були заарештовані. Отримавши звістку про розвиток подій у Львові, інші відділи АК знову вернулися в ліси, а частина вирушила на допомогу повсталій Варшаві.

Ярослав Грицак «Нариси з історії України:
формування української модерної нації»

[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://goo.gl/4s9YGa>.